

УСТАНОВА “БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ АРХІЎ-МУЗЕЙ ЛІТАРАТУРЫ І МАСТАЦТВА”

ПЯТРО САКОЛ (МАСАЛЬСКІ ПЁТР АЛЯКСАНДРАВІЧ)

ПАЭТ, ПЕРАКЛАДЧЫК

1 (14) ЛІПЕНЯ 1905 Г. – 6 ЛІПЕНЯ 1985 Г.

ФОНД № 392 ВОПС

№ 1

[пач. 1900-х гг.] – 1994 г.

МІНСК 2019

ЗМЕСТ

да воп. № 1

ф. 392

№№	Назва раздзелаў	№ спраў	№ стар. воп.
	ПРАДМОВА		
1.	РУКАПІСЫ П.А. МАСАЛЬСКАГА (П. САКОЛА)		
2.	ПІСЬМЫ П.А. МАСАЛЬСКАГА		
3.	ПІСЬМЫ ДА П.А. МАСАЛЬСКАГА		
4.	ДАКУМЕНТЫ ДА БІЯГРАФІІ П.А. МАСАЛЬСКАГА		
5.	ДАКУМЕНТЫ ПРА П.А. МАСАЛЬСКАГА		
6.	ДАКУМЕНТЫ, САБРАНЫЯ П.А. МАСАЛЬСКІМ		
7.	ВЫЯЎЛЕНЧЫЯ ДАКУМЕНТЫ		
8.	СПІС ГАЗЕТ		
9.	СПІС ЧАСОПІСАЎ		
9.1.	СПІС КНІГ		

Прадмова

Масальскі Пётр Аляксандравіч нарадзіўся 1 (14) ліпеня 1905 г. у мястэчку Пасінь Люцынскага павета Віцебскай губерніі (зараз в. Пасіене Лудзенскі раён, Латвія). З 1923 г. да 1927 г. працаваў на выпадковых працах у г. Рызе (рабочым на тартаку, перакладчыкам-карэктарам у беларускай газеце “Наша воля”, рабочым на будаўнічых працах, пераплётчыкам, кінааператарам, канторшчыкам). З 1923 г. да 1924 г. вучыўся ў Лудзенскай (Люцынскай) беларускай гімназіі, выпускаў часопіс вучнёўскай творчасці і фальклору “Ластаўка”, удзельнічаў у культурна-асветніцкай дзейнасці таварыства “Бацькаўшчына” (Люцынскі павет). Потым скончыў Рыжскія беларускія двухгадовыя настаўніцкія курсы. Працаваў настаўнікам-практыкантам у Даўгаўпілскай беларускай школе (1927-1929) (пазбаўлены права выкладання за ўдзел у рабочым руху), чарцёжнікам на чыгуначнай станцыі Даўгаўпілса (студзень-сакавік 1929), выкладчыкам беларускай мовы ў пачатковай школе (1935-1936), рахункаводам, бухгалтарам на фанернай фабрыцы “Лігнум” у г. Рыга (1936-1942), перакладчыкам-карэктарам у выдавецтве беларускага часопіса “Новы шлях” (1942-1944). У 1944 г. пераехаў жыць у Талсінскі ўезд Латв.ССР. У снежні-маі 1945 г. працаваў на нарыхтоўцы дроў у Шкедскім лесаводстве (Латв.ССР). З 1945 г. да 1946 г. знаходзіўся ў праверачна-фільтрацыйным пункце пры ВПЛ «Ц» (выхаваўча-працоўны лагер). З 1946 г. да 1947 г. працаваў рахункаводам на будаўніцтве № 500 г. Камсамольск-на-Амуры. У 1947 г. вярнуўся ў г. Рыгу. З 1947 г. да 1948 г. працаваў дворнікам у Рыжскім гарадскім дзіцячым доме № 7. Потым да 1951 г. працаваў дарожным майстрам і адначасова выконваў абавязкі нарміроўшчыка рамонтных прац у Дарожна-маставой эксплуатацыйнай канторы.*

Пісаў пад псеўданімам Пятро Сакол. Аўтар: зборніка вершаў “На сьвітанні” (1929); вершаў – “Люцынскі замак” (1922), “Беларускі сыцяг” (1923), “Я вольны сын неба” (1923), “Вочы” (1925), “Адвечныя рабы” (1927) і інш., зборнік перакладаў латышскіх народных песень “Дайны” (пасмяротнае выданне, 1987). Перакладаў творы латышскіх, рускіх, украінскіх паэтаў, латышскія народныя казкі і песні на беларускую мову.

Памёр П.А. Масальскі 6 ліпеня 1985 г. Пахаваны на могілках Лачупэс (г. Рыга, Латвія).

Дакументы П.А. Масальскага паступілі ў БДАМЛІМ ад С.С. Панізніка ў кастрычніку 1994 г. і снежні 1995 г. У выніку навуковага апісання быў створаны вопіс № 1, сфарміравана 36 спраў (137 дак.) за [пач. 1900-х гг.] – 1994 гг.

* Далейшыя біяграфічныя звесткі адсутнічаюць

Вопіс складаецца з 7 невялікіх раздзелаў.

Прадмову склала
вяд. архівіст
2019

Н.П. Прынько

№№ п/п	Загалоўкі спраў	Крайнія даты	Коль- касць лістоў	Коль- касць дак-ў	АҚД
1. РУКАПІСЫ П.А. МАСАЛЬСКАГА (П. САКОЛА)					
1	Пятро Сакол. "Адвечныя рабы", "Беларускі сьцяг", "Вочы" і інш. Вершы. 1922-1927 гг. Я. Райніс. "Песня дзяўчыны", "Сам", "Старасвеччына". Пераклады Пятро Сакола з латышскай мовы. Выразкі з газет	1990	3	2	
2	Я. Порукс. "Аднавіцелі Рыму". Аповесць. Пераклад П.А. Масальскага з латышскай мовы. Аўтограф перакладчыка	[пасля 1945 г.]	36	1	
3	Ю.П. Крэйц. "Успаміны пра Полацкую настаўніцкую семінарыю" ("Atminas par Polockas skolotāj semināru"). Варыянты. Пераклад П.А. Масальскага з латышскай мовы. Аўтограф перакладчыка. Прыкладзены фатаграфіі Ю.П. Крэйца, індывідуальная і з выпускнікамі Полацкай настаўніцкай семінарыі, супрацоўнікамі рэдакцыі газеты "Вітэбскія губернскія вѣдомости". Копіі. 1890-[1911]	1982	31	5	
* * *					
4	"Суайчыннік". Артыкул з успамінамі пра сустрэчу з Н.Г. Крэйц і біяграфічнымі звесткамі Ю.П. Крэйца. Аўтограф	1982	4	1	
5	"Ад перакладчыка". Артыкул пра латышскія народныя песні. Аўтарызаваны машынапіс	1984	2	1	
* * *					
6	Вокладка кнігі перакладаў П.А. Масальскага, У.М. Шахаўца "Латышскія народныя казкі". Ілюстрацыя Ю.К. Зайцава	1994	1	1	
2. ПІСЬМЫ П.А. МАСАЛЬСКАГА					
7	Пісьмы А.І. Мальдзісу. Рукапісныя копіі. Да пісьма ад 19.12.1981 г. прыкладзены сціслыя	1980-1985	30	16	

№№ п/п	Загалоўкі спраў	Крайнія даты	Коль- касць лістоў	Коль- касць дак-ў	АКД
	звесткі аб змесце "Успамінаў аб Полацкай настаўніцкай семінарыі". Лл. 5-6 Гл. таксама ф. 327 А.І. Мальдзіса, в.1, с.106				
8	Пісьмы П.А. Масальскага ў выдавецтва "Мастацкая літаратура" аб выданні яго зборніка перакладаў латышскіх народных песень "Дайны". Машынапісныя копіі. Прыкладзены: спіс і звесткі выданняў, з якіх рабіліся пераклады дайнаў. Лл. 14, 34; пераклады дайнаў і рэцэнзія М.Э. Абалы на зборнік перакладаў П.А. Масальскага "Дайны". Лл. 11-13, 18-32	1983-1985	34	13	
9	Перапіска П.А. Масальскага з выдавецтвам "Юнацтва" аб выданні зборніка перакладаў "Латышскія народныя казкі"	1983, 1984	2	2	
3. ПІСЬМЫ ДА П.А. МАСАЛЬСКАГА					
10	Пісьмо і паштоўка М.Э. Абалы	1985	4	2	
11	Пісьмы і паштоўкі А.І. Мальдзіса. Прыкладзена яго візітка	1980-1983	31	31	
12	Пісьмы С.С. Панізініка па пытанні выдання зборніка перакладаў латышскіх народных песень "Дайны"	1983, 1985	3	2	
* * *					
13	Пісьмы выдавецтва "Мастацкая літаратура" да П.А. Масальскага аб выданні яго зборніка перакладаў латышскіх народных песень "Дайны". Прыкладзены выдавецкі дагавор на літаратурны твор "Дайны" ад 21.05.1985 г. Лл. 10-11	1983-1985	11	10	
* * *					
14	Віншавальныя паштоўкі ад неўстаноўленых асоб	1928, 1981	2	2	
4. ДАКУМЕНТЫ ДА БІЯГРАФІІ П.А. МАСАЛЬСКАГА					
15	Пасведчанне ЗАГСa г. Рыга аб рэгістрацыі шлюбу П.А. Масальскага	1930	1	1	
16	Даведкі прыватнай Латвійска-беларускай педагагічнай гімназіі (Рыга), нацыянальных беларускіх настаўніцкіх курсаў. На латышскай мове. Рукапісныя копіі	1935	1	2	
17	Квіток Даўгаўпілскага гвардзейскага палка на	1939	1	1	

№№ п/п	Загалоўкі спраў	Крайнія даты	Коль- касць лістоў	Коль- касць дак-ў	АҚД
	фестываль песні 3-га батальёна. На латышскай мове				
18	Амбулаторная кніжка рыжскага Пардаўгаўскага агульнараённага шпітальнага фонду на імя П.А. Масальскага. На латышскай мове	1940	13	1	
19	Даведкі ВПЛ "Ц" аб вызваленні, выдачы прадуктаў харчавання. Арыгіналы, рукапісныя копіі	1946-1947	3	4	
20	Аўтабіяграфія П.А. Масальскага. Аўтограф	1951	1	1	
21	Чытацкі білет Дзяржаўнай бібліятэкі Латв.ССР імя Віліса Лаціса на імя П.А. Масальскага	1982	1	1	
22	Заяўка П.А. Масальскага ў выдавецтва "Мастацкая літаратура" на выданне яго зборніка перакладаў латышскіх народных песень "Дайны". Варыянты. Машынапіс, чарнавы аўтограф	1983, 1984	2	2	
23	Дакументы навуковай канферэнцыі "Народное песенное наследие и современность", прысвечанай 150-годдзю з дня нараджэння К. Барона (перапіска П.А. Масальскага з аргкамітэтам, запрашэнне, праграма). На латышскай і рускай мовах	1984	12	4	
24	Дакументы службовай дзейнасці П.А. Масальскага (выпіска, даведкі, сертыфікаты). На латышскай і рускай мовах. Арыгіналы, копіі	1927-1958	10	12	
5. ДАКУМЕНТЫ ПРА П.А. МАСАЛЬСКАГА					
25	Неўстаноўлены аўтар. Артыкул пра Пятро Сакола і з водгукам на яго зборнік вершаў "На сьвітаныні". Фотакопія выразкі з часопіса	1929	3	1	
26	С.С. Панізнік. "Рысы крэўнасці" і інш. Артыкулы пра П.А. Масальскага. Аўтограф, машынапіс. Прыкладзена фатаграфія П.А. Масальскага разам з К.Б. Езавітавым, М.С. Калініным, Н. Крэйтц, П. Мірановічам і інш. Копія. [1925-1930]	1986, 1994	8	3	
27	М.Э. Абала. "Век жыву я з песняю". Уступ да зборніка перакладаў П.А. Масальскага "Дайны". На рускай і латышскай мовах. Аўтарызаваны машынапіс з праўкай	1985	21	2	
28	М.Э. Абала. "Dainas baltkrievu valoda" ("Дайны на	1987	3	2	

№№ п/п	Загалоўкі спраў	Крайнія даты	Коль- касць лістоў	Коль- касць дак-ў	АҚД
-----------	-----------------	--------------	--------------------------	-------------------------	-----

беларускай мове"). Артыкул пра творчасць П.А. Масальскага. На латышскай мове.
Выразка з часопіса.
Прыкладзены пераклад Н. Янсанэ з латышскай мовы.
Аўтограф неўстаноўленай асобы

6. ДАКУМЕНТЫ, САБРАНЫЯ П.А. МАСАЛЬСКИМ

29	Выпіскі з метрычнай кнігі аб нараджэнні Вікторыі (сястры), рээстра ЗАГС г. Лудза аб смерці А.А. Масальскага (бацькі). Арыгінал, копія	1914, 1924	2	2	
30	Аўтабіяграфія Ю.П. Крэйца. На латышскай мове. Рукапісная копія П.А. Масальскага	1935	1	1	
31	Ю.П. Крэйц. "Atminas par Sprogu Jani" ("Успаміны пра Івана Спрогиса"). На латышскай мове. Аўтограф	[1930-я-1950-я гг.]	8	1	
32	"Латышскія народныя песні". На латышскай мове. Блакнот з аўтографам і рукапіс П.А. Масальскага	1979	137	2	
33	М.Э. Абала. "Янис Порук". Артыкул пра латышкага пісьменніка. Аўтарызаваны машынапіс	1987	2	1	

7. ВЫЯЎЛЕНЧЫЯ ДАКУМЕНТЫ

34	В.М. Целеш. Партрэт П.А. Масальскага. Фотакопія	1980	1	1	
35	Фатаграфіі П.А. Масальскага, індывідуальныя. Арыгінал і копія	[пач. 1930-х гг.], 1977	2	2	
36	Фатаграфія А. Масальскай (маці), індывідуальная. Копія	[пач. 1900-х гг.]	1	1	

У дадзены вопіс унесена 36 (трыццаць шэсць)
спраў з № 1 па № 36 , 137 дакументаў.

Вопіс склала і апрацоўку
фонда зрабіла

Дакументы прынялі:

" _____ " _____ 20____ г.